FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM it-Tlieta, 12 ta' Frar, 2002

Kaw\a Numru 2
Rikors Numru 713/01JRM

HSBC BANK MALTA plc rappre\entat mill-Prokuratur Legali Adrian Bor[, li jidher ukoll f'ismu proprju

vs

DIRETTUR {ENERALI u RE{ISTRATUR TAL-QRATI, Avukat Dottor Thomas Abela, Avukat Dottor Carlo Vigna, Benjamin Muscat f'ismu proprju u g]an-nom u fl-interess ta' *Benny's Catering Ltd.* U Mary Muscat g]al kull interess li jista' jkollha fil-komunjoni tal-akkwisti mal-imsemmi \ew[ha Benjamin Muscat

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fis-26 t'April, 2001, li bih ir-rikorrenti ippremettew:

1. Illi b'senten\a mog]tija mill-Qorti tal-Kummer` fis-17 ta' {unju 1994 fil-kaw\a fl-ismijiet "Prokurtaur Legali Adian Borg g]an-nom u in rappresentanza ta' Mid-Med Bank Ltd -vs- Benjamin Muscat personalment u f'isem u g]an-nom ta' Benny Catering Limited u martu Mary Muscat g]al kull interess li jista' jkollha fil-kwalita' tag]ha ta' co-rappresentant tal-komunjoni tal-akkwisti", ~itaz. Nru. 634/94/JSP, l-istess Qorti rrendiet kuntratt tal-31 ta' Mejju 1988 titolu ezekuttiv sabiex l-attur **nomine** ikun jista' jit]allas is-somma ta' Lm116,314.46c2 bl-img]ax tat-tmienja fil-mija;

2. Illi peress li kienu g]addew aktar mill-]ames snin preskritti mill-artikolu 258 tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Procedura ~ivili, fil-11 ta' Mejju 2000 il-Bank rikorrenti ppre\enta rikors quddiem din l-Onorabbli Qorti fejn wara li ppremetta li l-konvenuti fl-imsemmija kaw\a kienu g]adhom debituri tal-Bank fl-ammont ta' disg]a u tmenin elf u mitejn lira (Lm89,200) fil-kont ta' *overdraft* numru 64 113 7553 oltre l-img]ax tat-tmienja fil-mija mit-22 ta' Marzu 1988 u l-ispejje\ tal-kaw\a, talab li, prevja konferma tas-senten\a msemmija u l-bilan` imsemmi li g]adu fil-fatt dovut, dinl-Onorabbli Qorti tikkonferma t-titolu esekuttiv tal-attur nomine, tirratifika s-senten\a fuq imsemmija u tikkundanna lill-konvenuti j]allsu s-somma hawn fuq imsemmija;

3. B'senten\a tat-30 ta' Jannar 2001, din l-Onorabbli Qorti, konxja tal-fatt li l-proceduri quddiemha kienu biss biex jissodisfaw id-dispost tal-artikolu 258 tal-Kap. 12 u edotta pjenament minn dak li jiddisponi u jirrikjedi l-imsemmi artikolu 258 *ibid*., laqg]et it-talba tar-rikorrenti *biss fis-sens li awtorizzat ai termini tal-artikolu 258 tal-Kap. 12 l-ezekuzzjoni tas-sentenza fl-ismijiet Prokuratur Legali Adrian Borg g]an-nom u in rappresentanza ta' Mid-Med Bank Ltd vs Benjamin Muscat personalment u f'isem u g]an-nom ta' Benny Caterina Ltd. u martu Mary Muscat g]al*

kull interess li jista' jkollha fil-kwalita' tag]ha ta' co-rappresentant tal-komunjoni tal-akkwisti (~ita\. Nru. 634/94/JSP) mog]tija mill-Qorti tal-Kummer` fis-17 ta' {unju 1994. Bl-ispejje\ kollha ta' din il-procedura kontra l-intimati;

4. L-intimat Direttur Generali u Registratur tal-Qrati ntaxxa d-drittijiet g]al din is-senten\a fis-somma ta' Lm1260 b]ala dritt tar-re[istru, fis-somma ta' Lm1150 b]ala dritt tal-avukat, u Lm383.33 b]ala dritt tal-prokuratur legali, u dana billi ntaxxa dawn id-drittijiet *ad valorem* fuq l-ammont imsemmi fil-kawza;

5. Ir-rikorrenti jissottomettu li din it-tassazzjoni hija \baljata g]aliex l-ebda valur ma kien involut fir-riferenza lil din il-Qorti. Kien biss involut punt ta' dritt konsistenti semplicemet f'awtorizzazzjoni *a procedere* biex ji[i sodisfatt id-dispost tal-li[i. Dan ukolll [ie kunsidrat minn din l-Onorabbli Qorti fis-senten\a tag]ha kif [ia ntqal fuq. Del resto huwa pa`ifiku fil-gurispruden\a tag]na li tali talba g]al awtorizzazzjoni *a procedere* ti[i ntaxxata b]ala punt ta' li[i (qabel riferit b]ala *artikolu*). Huwa ndikat li ssir tassazzjoni [dida tad-drittijiet fuq indikati m'hux aktar fuq bazi ta valuri;

Talbu g]alhekk li, prevja d-dikjarazzjoni li t-tassazzjoni tad-drittijiet tar-Re[istru, avukat, u prokuratur legali, fil-kaw\a pre`itata fl-ismijiet "Prokuratur Legali Adrian Bor[ *noe*. vs Benjamin Muscat *pro. et noe.*", de`i\a fit-30 ta' Jannar, 2001, hija erronja u konsegwentement inattendibbli, tordna lill-intimat Direttur {enerali u Re[istratur tal-Qorti jirrevedi l-istess tassazzjoni billi jintaxxa mill-[did dritt g]ar-re[istru, g]all-avukat u g]all-prokuratur legali, fuq ba\i ta' punt ta' li[i, b'kunsiderazzjoni biss tax-xog]ol u responsabbilta' involuti, bl-ispejje\;

Rat it-Twe[iba mressqa mill-intimat Direttur {enerali u Re[istratur tal-Qrati fl-24 ta' Mejju, 2001, li bih irrileva li:

Preliminarjament, ir-rikors imsemmi huwa irritwali u null fil-konfront tieg]u stante li ma [iex pre`edut minn ittra uffi`jali jew protest [udizzjarju skond l-artikolu 460 tal-Kap 12;

Subordinatament, id-dokument esebit ma' l-istess Rikors mhux skond kif rikjest mil-li[i u g]alhekk huwa invalidu;

Bla pre[udizzju, it-talba hija preskritta; u

Fil-mertu, it-taxxa hija korretta;

Rat illi l-intimati l-o]rajn, g]alkemm notifikati kif imiss[1] b'kopja tar-Rikors u bl-Avvi\ tas-Smig] tar-Rikors, naqsu li jwie[bu g]at-talba tar-rikorrenti;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-ewwel e``ezzjoni preliminari tal-intimat Direttur {enerali u Re[istratur tal-Qrati;

Rat in-Nota ta' Riferenzi tal-istess intimat imressqa fis-6 ta' Lulju, 2001;

Rat in-Nota ta' Twe[iba tar-rikorrenti mressqa fil-25 ta' Lulju, 2001;

Rat il-verbal tas-smig] tal-11 t'Ottubru, 2001, li matulu l-avukat tar-rikorrenti g]arraf lill-Qorti li l-intimat kellu jirtira l-ewwel e``ezzjoni preliminari tieg]u u wera li d-dokument imressaq mar-Rikors kien idda]]al bi \ball u talab li ji[i awtori\\at ine]]ih, liema talba l-l-Qorti laqg]et b'Degriet mog]ti minnha f'dak is-smig] stess;

Rat illi mhux talli l-intimat ma rtirax l-imsemmija e``ezzjoni preliminari tieg]u, i\da talli se]aq li t-tne]]ija

[1] Ara pa[. 6 *tergo* u 7 tal-pro`ess

fuq talba tar-rikorrenti tad-dokument li kien mehmu\ mar-Rikors isa]]a] i\jed dik l-e``ezzjoni tieg]u;

Rat id-Degriet tag]ha tas-27 ta' Novembru, 2001, li bih]alliet ir-Rikors g]al-lum g]ad-de`i\joni dwar l-e``ezzjoni preliminari tan-nullita' tal-pro`eduri;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni ta]t l-artikolu 64 tal-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta' Malta, li biha taxxa ta' spejje\ u drittijiet [udizzjarji mag]mula mir-Re[istratur tal-Qrati, tista' ti[i attakkata jekk xi wa]da mill-partijiet ma taqbilx mag]ha;

Illi din l-azzjoni qeg]da ssir minn kreditur esekutant dwar sentenza mog]tija minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fit-30 ta' Jannar, 2001, li biha irrendiet mill-[did e\egwibbli sentenza mog]tija mill-Qorti tal-Kummer` tas-17 ta' {unju, 1994, kontra l-intimati Muscat *proprio* u *nomine*. Min-na]a tieg]u, l-intimat Re[istratur tal-Qrati laqa' g]al din l-azzjoni billi tella' numru ta' e``ezzjonijiet. Ewlenija fost dawn l-e``ezzjonijiet hija dik li qieg]ed jg]id li din l-azzjoni ma setg]etx tinbeda g]aliex ma [iex mitlub minn qabel b'att [udizzjarju biex jag]mel dak li qieg]ed jintalab jag]mel fir-Rikors;

Illi din id-de`i\joni hija limitata g]al din l-ewwel e``ezzjoni, g]alkemm l-artikolu 64(1) tal-Kap 12 jg]id li pro`ediment b]al dan g]andu ji[i trattat sommarjament;

Illi din l-e``ezzjoni hija msejsa fuq dak li jiddisponi l-artikolu 460 tal-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta' Malta. Biex isa]]ah din il-po\izzjoni tieg]u, l-intimat ressaq riferenza g]al g]add ta' sentenzi li qiesu din l-e``ezzjoni;

Illi, min-na]a tag]hom, ir-rikorrenti jtennu li l-imsemmija e``ezzjoni m'hijiex mist]oqqa u, waqt it-trattazzjoni, talbu lill-Qorti twarrabha billi tifli sewwa x'jg]id l-

imsemmi artikolu 460, u billi ressqu argumenti li juru kemm kienet regolari u f'waqtha l-pro`edura me]uda minnhom. L-argument ewlieni tar-rikorrenti jinbena fuq dak li jipprovdi l-a]]ar paragrafu tas-sub-artikolu (2) tal-artikolu 460, u j\idu jg]idu li l-intimat ma ressaq l-ebda riferenza ta' sentenza fejn l-e``ezzjoni ta]t e\ami ntlaqg]et b'su``ess f'xi pro`edura b]al din li g]andha quddiemha l-Qorti llum;

Illi m'huwiex kontestat li, qabel ma tressaq ir-Rikors tallum, ir-rikorrenti ma kinux g]amlu talba kontra l-intimat Re[istratur b'ittra uffi`jali jew bi protest;

Illi l-imsemmi artikolu 460 huwa wie]ed ma]sub li j\omm milli mqar titressaq jew titmexxa 'l quddiem xi pro`edura kontra l-Gvern, awtorita' jew persuna (fis-sens wiesg]a li ji[bor fih ukoll korp mog]ni b'personalita' [uridika) pubblika fil-kwalita' tag]na uffi`jali. Fi kliem ie]or, dak l-artikolu huwa wie]ed li jag]ti lil dawk il-persuni benefi``ju pro`edurali privile[[jat fil-konfront ta' min irid i]arrikhom jew mod ie]or jitlob l-intervent tal-Qrati favurih dwar xi lment. Huwa daqstant ie]or imfisser li dan il-privile[[ pro`edurali m'huwiex qieg]ed hemm biex jo]loq xi distinzjoni arbitrarja jew kapri``u\a bejn tip ta' litigant u ie]or (g]alkemm, fil-fatt, dik id-differenza tin]ass u tidher), i\da biex il-Gvern, awtorita' jew persuna pubblika li tkun ikollha \-\mien li, fit-terminu ta' g]axart (10) ijiem imsemmija fil-li[i, tindirizza l-ilment li jkun sarilhom fil-protest [udizzjarju jew ittra uffi`jali;

Illi mill-kliem iebes ta' dak l-artikolu jo]ro[`ar li mhux talli att [udizzjarju (li mhux ittra uffi`jali jew protest [udizzjarju) ma jiswiex u ma jistax jitmexxa 'l quddiem kontra l-Gvern, awtorita' jew persuna pubblika, kif ing]ad, i\da li lanqas biss imissu jit]alla jitressaq mill-istess Re[istratur tal-Qrati. Il-li[i tu\a l-kliem "ippre\entat", "jittie]du jew jinbdew" u "mitlub", li lkoll juru bid-dieher li l-]sieb tal-le[islatur kien li l-atti mressqa jintlaqtu mortalment mill-bidunett;

Illi f'g]add ta' sentenzi li ng]ataw minn dawn il-Qrati fit-tifsir li huma taw lil dan l-artikolu, ing]ad dejjem li l-azzjonijiet li ma jaqg]ux ta]t il-morsa tal-imsemmi artikolu 460 huma dawk li jissemmew b'mod tassattiv fis-subartikolu (2) ta' dak l-artikolu. Kull azzjoni o]ra li taqa' 'l barra minn dawk il-ka\ijiet spe`ifi`i trid tabilfors tg]addi mill-g]arbiel preventiv tal-interpellazzjoni [udizzjarja u l-mog]dija ta' \mien ta' g]axart ijiem minn mindu l-Gvern, awtorita' jew persuna pubblika tkun laqg]et g]andha dak l-att [udizzjarju interpellatorju;

Illi m'hemm l-ebda dubju wkoll li l-intimat Direttur {enerali u Re[istratur tal-Qrati huwa wie]ed mill-persuni li g]alihom japplika l-artikolu 460(1). Fil-ka\ tal-intimati l-o]rajn, l-ebda wie]ed u wa]da minnhom ma taqa' ta]t il-kategorija tal-persuni msemmija fl-artikolu 460, i\da l-qofol tal-pro`edura ta]t e\ami tiddependi fuq jekk l-intimat Re[istratur tal-Qrati [iex im]arrek sewwa, g]aliex huwa biss dak l-intimat li, bil-li[i, g]andu s-setg]a li jo]ro[ jew ibiddel taxxa [udizzjarja, mhux l-intimati l-o]rajn, li jidher li ssej]u fil-pro`eduri tallum g]al fini ta' [udizzju s]i];

Illi din il-Qorti, madankollu, tqis li fil-ka\ li g]andha quddiemha, hemm i`-`irkostanza li r-rikors [ie mressaq fir-Re[istru ta' din il-Qorti, u l-persuna nnifisha (ji[ifieri l-intimat) marbuta bl-artikolu 460 li tivverifika jekk l-att ma]ru[kontrih kienx pre`edut minn interpellazzjoni uffi`jali, ma \ammitux milli jitressaq,]allietu g]addej u ma warrbitux, kif kellha kull jedd tag]mel kieku dak l-att kien jaqa' ta]t il-parametri ta' atti milquta bl-artikolu 460(1). Dan in-nuqqas wa]du ma jservix biex dak li ma jiswiex i[ibu jiswa[2], imma jista' jkun indikattiv]afna jekk fil-fatt jirri\ulta li l-att promotur mhux milqut minn nullita';

Illi l-Qorti tqis ukoll li, skond ma ng]ad f'sentenzi ta' dawn il-Qrati, dan il-privile[[pro`edurali huwa wie]ed ta' ordni pubbliku, u l-persuni li favurihom japplika lanqas jistg]u jirrinunzjaw g]alih jew ma jinsistux i\jed dwaru,

---

[2] Ara P.A. **25.1.1991** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Ines Calleja et vs Gaetano Spiteri et*** (Kollez. Vol: **LXXV.iii.666**)

minbarra l-fatt li l-kwestjoni tista' titqajjem mill-Qorti *ex ufficio*[3];

Illi l-Qorti]asbet fit-tul dwar din il-formulazzjoni u fittxet ukoll l-g]ejjun li fihom tnissel l-imsemmi artikolu 460. L-ewwel]a[a li tolqot l-g]ajn fis-subartikolu (1) tal-artikolu 460, u li to]ro[mill-ewwel kliem tieg]u, hija li dan huwa su[[ett g]al dak li jistabilixxi s-subartikolu (2). Jekk is-subartikolu (2) g]andu dispo\izzjoni li tmur kontra s-subartikolu (1), jipprevali s-subartikolu (2). It-tieni karatteristika hi Illi l-imsemmi artikolu huwa privile[[pro`edurali mog]ti lill-Gvern f'kaw\i li fihom ikun im]arrek, liema privile[[ [ie mfisser li japplika g]al kull g]amla ta' att [udizzjarju li bih jinbdew pro`edimenti kontra l-Gvern. G]alkemm idda]]al fis-sistema pro`edurali Malti bl-Att VII tal-1981, re[a' [ie mibdul xi ftit bil-bidliet li se]]ew bl-Att XXIV tal-1995, i\da mhux b'mod radikali;

Illi l-Qorti tag]raf li kien hemm \mien meta l-fehma tal-Qrati kienet sa]ansitra li att [udizzjarju mressaq b]ala bidu ta' kaw\a kontra l-Gvern li ma jintweriex li kien pre`edut minn ittra uffi`jali jew protest kif jing]ad fl-artikolu 460, mhux biss huwa null imma inestistenti g]ax ir-Re[istratur ma jmissux imqar jilqag]hom meta jitressqu quddiemu[4]. Minbarra dan, ing]ad li, proprju min]abba l-kliem u\at fl-artikolu in kwestjoni, n-nullita' li j[ib in-nuqqas ta']arsien tal-pro`edura li g]andha ssir qabel ma jin[ieb 'l quddiem l-att ta`-`itazzjoni hija wa]da assoluta li mhix sanabbli tal-pro`ediment kollu mhux biss fil-konfront tal-Gvern im]arrek imma wkoll, jekk ikun il-ka\, fil-konfront tal-im]arrkin l-o]rajn ukoll, anke jekk dawn ma jistg]ux minn jeddhom jinvokaw dak il-privile[[f'isimhom[5];

Illi b'\ieda ma' dan wie]ed g]andu jqis ukoll - kif qeg]din jissottomettu r-rikorrenti - jekk l-a]]ar paragrafu tas-

---

[3] Ara P.A. FGC: **7.5.1999** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Dominic Savio Spiteri vs Onor. Prim Ministru et***
[4] Ara P.A. FGC: **5.2.1999** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Joseph Bellizzi vs Avukat {enerali***
[5] Ara P.A. FGC: **22.6.1992** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Avukat Dr. Louis Vella et vs Ronald Grech et***

subartikolu (2) tal-artikolu 460 jo]loqx e``ezzjoni o]ra g]al dak li jiddisponi s-subartikolu (1) u, f'ka\ affermattiv, jekk imissux jitqies biss fid-dawl tal-erba' (4) ka\ijiet ma]suba fl-istess sub-artikolu jew inkella g]al rasu, daqslikieku il-fatt innifsu li "g]andha ti[i m]arsa pro`edura partikolari" jikkostitwixxi rabta og]la ta' t]aris pro`edurali li lanqas il-Gvern, l-awtorita' jew il-persuna pubblika privile[[jati m'huma me]lusa li jwarrbu fi pro`eduri mibdijin kontra tag]hom;

Illi, meta jitqiesu dawn i`-`irkostanzi kollha, din il-Qorti ssib li trid tibqa' titqabad mal-kwestjoni dwar jekk il-privile[[pro`edurali ta]t e\ami, b]ala e``ezzjoni g]ar-regola [enerali li l-Qrati ~ivili g]andhom jie]du konjizzjoni tal-kaw\i kollha li jaslu quddiemha[6], japplikax g]all-pro`edura mibdija bir-Rikors li g]andha quddiemha din il-Qorti. Jekk huwa minnu li l-g]an ewlieni (jekk mhux wa]dien) li g]alih da]al l-imsemmi artikolu fil-Kodi`i tal-Pro`edura fl-1981 kien dak li jag]ti lill-Gvern, awtorita' jew persuna pubblika \mien biex jista' jindirizza l-ilment imressaq bl-att [udizzjarju preventiv, allura wie]ed jista' jg]id li kull pro`edura li hija ma]suba li tinbeda kontra l-Gvern, xi awtorita' jew xi persuna pubblika li mhix pro`edura e\enti ta]t is-subartikolu (2) tal-artikolu 460, hija milquta b'din ir-regola;

Illi, jekk wie]ed iqis li, skond l-artikolu 64 tal-Kap 12 (u kif issottomettew ir-rikorrenti), i\-\mien mog]ti lil parti biex titlob il-bidla jew revi\joni ta' taxxa ma]ru[a mir-Re[istratur huwa xahar (u jidher li dan huwa \mien ta' dekadenza, li ma jistax jittawwal b'att li jnterrompi l-mog]dija ta' dak it-terminu), wie]ed isib li r-rimedju mog]ti mil-li[i jista' jixxekkel tassew jekk, mal-qosor ta\-\mien imsemmi f'dak l-artikolu, ji\died il-perjodu tal-g]axart ijiem li jridu jg]addu minn meta l-Gvern, l-awtorita' jew il-persuna pubblika li tkun jilqg]u g]andhom l-att [udizzjarju preventiv qabel ma tista' tinbeda l-pro`edura me]tie[a, f'ka\ li l-istess Gvern, awtorita' jew

[6] Art. 32(2) tal-Kap 12

persuna pubblika jonqsu li jindirizzaw l-ilment kif mitlub minnhom fl-ittra uffi`jali jew fil-protest preventiv;

Illi, b’\ieda ma’ dan, il-li[i tg]id li pro`ediment mag]mul ta]t l-artikolu 64, g]andu ji[i meqjus mill-Qorti sommarjament. Huwa minnu li l-pro`edura li tkun sommarja mhix wa]da li tabilfors tkun ur[enti, imma kull fejn il-Kodi`i tal-Pro`edura ja]seb g]al pro`edura sommarja, dan jag]tiha bixra ta’ pro`edura li ``ekken it-tul u l-komplessita’ u timmira li l-kwestjoni tinqata’ fi \minijet qosra;

Illi, minn dak li jg]id l-intimat fir-raba’ e``ezzjoni tieg]u, jidher ukoll li huwa jis]aq li t-taxxa li]are[kienet sewwa u ma]duma kif imiss: dan ifisser li, kieku kien me]tie[l-att [udizzjarju preventiv kif irid l-artikolu 460, kien jidher `ar li r-rikorrenti kien se’ jkollhom iressqu r-Rikors xorta wa]da min]abba li l-intimat Re[istratur tal-Qorti qieg]ed jg]id li mexxa sewwa;

Illi, g]alhekk, il-Qorti fliet sewwa d-dispo\izzjoni tal-artikolu 460(2) u filwaqt li ssib li l-a]]ar paragrafu tieg]u huwa sintattikament marbut mal-erba’ (4) g]amliet ta’ pro`edura li jissemmew fih u ma jistax jittawwal jew ji[[ebbed b’analo[ija, hija waslet g]all-fehma li l-pro`edura ma]suba ta]t l-artikolu 64(1) tal-Kap 12 hija wa]da li tikkwalifika b]ala pro`edura e\enti skond l-artikolu 460(2)(d), u, b’effett ta’ hekk, l-a]]ar paragrafu ta’ dak is-sub-artikolu japplika g]aliha;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Ti`]ad l-ewwel e``ezzjoni mressqa mill-intimat Direttur {enerali u Re[istratur tal-Qrati, u tg]id li r-Rikors promotur jiswa u jist]oqqlu ji[i trattat; u

T]alli s-smig] tal-istess Rikors g]at-trattazzjoni tal-e``ezzjonijiet preliminari l-o]rajn.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
12 ta' Frar, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
12 ta' Frar, 2002